

INFORMATOR PRAWNY

INFORMATOR PRAWNY OKRĘGOWEJ IZBY RADCÓW PRAWNYCH WE WROCŁAWIU
SPORZĄDZONY PRZEZ CENTRUM DOSKONALENIA ZAWODOWEGO OIRP WROCŁAW

NUMER 2 • MAJ 2023

DRODZY CZYTELNICY!

W ostatnim czasie ustawodawca nie pozwala nam odetchnąć - maj obfituje w kolejne zmiany w prawie. Oddając w Państwa ręce kolejny numer newslettera mamy nadzieję, że i w majowym wydaniu znajdą Państwo przydatne treści.

Miłej lektury!

SPIS TREŚCI

Investor może zostać zmuszony do rozbiórki obiektu
• str. 2

Split payment również przy płatnościach walutowych
• str. 4

Wybrane zmiany w KPC
Zmiany w ugodach
• str. 5

Samochody elektryczne a podatki:

Kiedy ładowanie elektryka jest dostawą towaru?
• str. 6

Ładowanie elektryka bez podatku
• str. 7

INWESTOR MOŻE ZOSTAĆ ZMUSZONY DO ROZBIÓRKI OBIEKTU

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 4 kwietnia 2023 r., sygn. akt II OSK 3811/19 orzekł, że nakaz rozbiórki może zostać skierowany również do inwestora niebędącego właścicielem nieruchomości, na której zrealizowano obiekt budowlany.

Zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U.2023 poz. 682), inwestor, właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany na swój koszt dokonać czynności nakazanych w decyzji, o której mowa w art. 48, art. 49b, art. 50a oraz art. 51. Powyższy przepis wskazuje wprost podmioty zobowiązane do dokonania czynności nakazanych decyzjami m.in. o nakazie rozbiórki obiektu budowlanego lub jego części, będącego w budowie albo wybudowanego bez wymaganego pozwolenia na budowę. Skonstruowanie tego przepisu na zasadzie alternatywy pozwala na wysunięcie wniosku, że w pewnych sytuacjach zobowiązaniem do likwidacji samowoli budowlanej będzie inwestor niebędący jednocześnie właścicielem nieruchomości. W pierwszej kolejności nakaz rozbiórki powinien być skierowany do inwestora, który jest sprawcą samowoli budowlanej. Nie ulega wątpliwości, że pojęcie inwestora w rozumieniu art. 52 ustawy Prawo budowlane oznacza w istocie

sprawcę samowoli budowlanej, tym bardziej, że rozbiórka obiektu budowlanego jest likwidacją stanu niezgodnego z prawem. Pozostałe podmioty wymienione w tym przepisie powinny być adresatami nakazu rozbiórki dopiero wtedy, gdy skierowanie tego nakazu do inwestora z przyczyn faktycznych nie gwarantowałoby jego wykonania (zob. wyroki NSA: z dnia 14 czerwca 2017 r., sygn. akt II OSK 2622/15; z dnia 7 grudnia 2016 r., sygn. akt II OSK 628/15, orzeczenia.nsa.gov.pl).

Jak wskazuje Rafał Godlewski, adresatem art. 52 w rozumieniu adresata obowiązków określanych w postanowieniach i decyzjach jest przede wszystkim inwestor, przy czym nie musi on mieć tytułu prawnego do nieruchomości, na której w sposób samowolny zrealizowano obiekt budowlany. Dopiero w sytuacji, gdy roboty budowlane zostały zakończone lub wykonanie postanowienia albo decyzji przez inwestora jest niemożliwe, obowiązki te nakłada się na właściciela lub zarządcę obiektu budowlanego.

SĄDY JEDNOOSOBOWE NARUSZAJĄ PRAWO DO SPRAWIEDLIWEGO POSTĘPOWANIA

Uchwała została wydana przez wydało siedmiu legalnych sędziów Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego 26 kwietnia 2023 roku

Izba Pracy wydała uchwałę w wyniku pytania prawnego Sądu Rejonowego Katowice-Zachód. Pytanie dotyczyło zmian w przepisach, wprowadzonych do ustawy antycovidowej, która miała pomóc zwalczać epidemię koronawirusa.

Rozpoznanie sprawy cywilnej przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego ukształtowanym na podstawie art. 15z§1 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.) ogranicza prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), ponieważ nie jest konieczne dla ochrony zdrowia publicznego (art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP) i prowadzi do nieważności postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.) oraz postanowił nadać uchwale moc zasady prawnej i ustalił, że przyjęta w uchwale wykładnia prawa obowiązuje od dnia jej podjęcia.

Sąd Najwyższy postanowił nadać uchwale moc zasady prawnej.

źródło: Canva

"Usunięcie ławników ze składów sądów powszechnych w sprawach cywilnych oraz zmiany składów w sądach odwoławczych z trzyosobowych na jednoosobowe to jest rozwiązanie niewłaściwe. Można je porównać do sytuacji, gdy ze względów oszczędnościowych w samolotach pasażerskich zostałby tylko jeden pilot zamiast dwóch – wskazuje sędzia Bartłomiej Przymusiński, członek zarządu i rzecznik prasowy Stowarzyszenia Sędziów Polskich Iustitia. Składy kolegalne w II instancji są po to, by zminimalizować ryzyko wydania wyroku wadliwego. Tak nie powinno być, że wyrok II instancji w poważnej sprawie zapada w składzie jednoosobowym".

Za: G.J. Leśniak, K. Zaczekiewicz-Zborska, SN: Jeden sędzia w covidzie - to narusza prawo do sprawiedliwego procesu
https://www.prawo.pl/kadry/czy-jednoosobowy-sklad-sadu-w-czasie-epidemii-sn-odpowiada,519228.html?utm_source=Eloqua&utm_content=WKPL_MSG_NSL_NO-08-05-23_EML&utm_campaign=WKPL_MSG_NSL_NO-08-05-23_OTH%2FWKCO120011_IEM010&utm_econtactid=CWOLT000029799710&utm_medium=email_newsletter&utm_crmid=

SPLIT PAYMENT RÓWNIEŻ PRZY PŁATNOŚCIACH WALUTOWYCH

Jak stwierdził dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, fakturę wystawioną np. w euro można opłacić za pomocą mechanizmu podzielonej płatności. Wymaga to jednak realizacji dwóch przelewów w dwóch różnych walutach: obcej i polskiej – interpretacja indywidualna z dnia 27 kwietnia 2023 r., znak pisma 0114-KDIP1-1.4012.105.2018.10.S.RR.

Za:
1) Faktura w walucie obcej a uregulowanie należności w MPP, <http://www.interpretacje.gofin.pl/27603/art/0114-kdip1-14012105201810srr-dyrektor-krajowej-informacji-skarbowej-27-04-2023-r?source=wyszukiwarka>, dostęp: 20.05.2023 r.

źródło: Canva

źródło: Canva

NA CZYM POLEGA MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI

Mechanizm podzielonej płatności (MPP), czyli split payment, polega na tym, że płatność za towar lub usługę, zrealizowana przez nabywcę specjalnym przelewem – tak zwanym komunikatem przelewu, nie trafia w całości na rachunek odbiorcy, ale zostaje rozdzielona na kwotę netto i podatek VAT. Kwota netto trafia na rachunek sprzedawcy, a kwota podatku VAT – na jego rachunek VAT.

RACHUNEK VAT JEST TWORZONY PRZEZ BANK AUTOMATYCZNIE, JAKO DODATKOWE KONTO, DO KAŻDEGO RACHUNKU ZAŁOŻONEGO W ZWIĄZKU Z PROWADZONĄ DZIAŁALNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ, CZYLI DO RACHUNKU ROZLICZENIOWEGO W BANKU LUB W SKOK.

MPP jest obowiązkowy, jeśli choćby jedna pozycja na fakturze, której całkowita wartość brutto przekracza 15 tys. zł, dotyczy towarów lub usług wrażliwych.

Za: Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Co to jest mechanizm podzielonej płatności (MPP) i jak go stosować, dostęp: 20.05.2023 r., <https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/00227>.

WYBRANE ZMIANY W KODEKSIE POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

ZATWIERDZENIE UGODY OBEJMUJĄCEJ ROSZCZENIA Z KILKU POSTĘPOWAŃ

Od 1 lipca br. dodany zostanie do art. 183 § 2(1) dotyczący zawarcia ugody objętych różnymi postępowaniami sądowymi. Wątpliwości budzi ograniczenie dotyczące możliwości określenia przez strony w ugodzie sądu, który będzie właściwy do podjęcia czynności związanych z jej zatwierdzeniem.

Ustawodawca wprowadzając zmiany, kierował się optymalizacją postępowań. W obowiązującym stanie prawnym, w przypadku prowadzenia przez mediatora postępowań kilku sądów kierujących różne sprawy między tymi samymi stronami do mediacji, zatwierdzenie ugody oraz postępowanie zmierzające do nadania klauzuli wykonalności następuje przed każdym z sądów odrębnie.

Nowelizacja zakłada rozwiązanie polegające na zawarciu tylko jednej ugody - strony wymieniają w ugodzie postępowania, których ugoda dotyczy oraz wskazują sąd podejmujący czynności

źródło: Canva

przewidziane w § 1 i 2, chyba że prowadziłyby to do naruszenia przepisów o właściwości rzeczowej, mogącego skutkować nieważnością postępowania, lub właściwości wyłącznej - to strona ma zdecydować, które ugody nadają się do wspólnego rozpoznania.

Ograniczeniami mają być wyłącznie niewłaściwość rzeczowa i miejscowa wyłączna. Należy również przyjąć brak wymogu tożsamości trybów oraz rodzajów postępowania (zwykłe, odrębne). Kolejną kwestią pozostaje kwestia połączenia mediacji umowej i z tzw. skierowania sądu.

Kolejną kwestią pozostają akta sprawy - czy sąd właściwy do zatwierdzenia ugody będzie ściągął z innych sądów akta sprawy? Czy w przypadku kilku postępowań w kilku sądach nie będzie dochodziło do wydłużenia postępowań zamiast optymalizacji?

ŁADOWANIE SAMOCHODU ELEKTRYCZNEGO NIE JEST ŚWIADCZENIEM USŁUG, A DOSTAWĄ TOWARÓW

Będąca przedmiotem sporu sprawa dotyczyła podmiotu zamierzającego prowadzić działalność polegającą na instalowaniu i eksploatacji ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych. Za wszystkie świadczenia spółka planowała pobierać jednakową opłatę. Cena miała być pobierana od użytkowników w uzależnieniu w szczególności od czasu ładowania wyrażonego w godzinach w przypadku konektorów wolnego ładowania lub w minutach w przypadku konektorów szybkiego ładowania, a także od standardu konektora wybranego przez zainteresowanego użytkownika.

Spółka złożyła wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej potwierdzającej, że planowana działalność stanowi „świadczenie usług” w rozumieniu art. 8 ustawy o VAT.

Zagadnienie prawne przedstawił Izbie Cywilnej SN Sąd Apelacyjny w Katowicach. Sprawa dotyczy legitymacji czynnej powoda w kwestii konieczności udziału w procesie prz. Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczył wykładni art. 14 ust. 1 i art. 24 ust. 1 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. 2006, L 347, s. 1), zmienionej dyrektywą Rady 2009/162/UE z dnia 22 grudnia 2009 r. (Dz.U. 2010, L 10, s. 14) (zwanej dalej 'dyrektywą 2006/112'). Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Dyrektorem Krajowej Informacji Skarbowej (Polska) w przedmiocie żądania uchylenia indywidualnej interpretacji podatkowej.

źródło: Canva

Jak wskazał Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 20 kwietnia 2023 r., sygn. akt C-282/22, "w przypadku gdy transakcja składa się z szeregu elementów i czynności, należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności, w jakich jest ona dokonywana, w celu określenia, po pierwsze, czy do celów VAT transakcja ta prowadzi do co najmniej dwóch odrębnych świadczeń, czy też do jednego świadczenia, a po drugie, czy w tym ostatnim przypadku takie jedno świadczenie należy zakwalifikować jako 'dostawę towarów'".

W tym przypadku dostawa energii (towarów) jest świadczeniem głównym, które decyduje o zasadach opodatkowania transakcji, zaś realizowane przez podatnika dodatkowe świadczenia powinny stanowić świadczenie pomocnicze opodatkowane według zasad właściwych dla świadczenia głównego.

Za: 1) Wyrok TS z dnia 20 kwietnia 2023 r., C-282/22 (Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej),
2) A. Wesołowska, VAT: czy ładowanie e-pojazdów to dostawa towarów? Omówienie wyroku TS z dnia 20 kwietnia 2023 r., C-282/22 (Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej), LEX/el. 2023.

NIEODPŁATNE ŚWIADCZENIE TO NIE ZAWSZE PRZYCHÓD DO OPODATKOWANIA

Jak stwierdził dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z dnia 14 marca 2023 r., znak sprawy 0113-KDIPT2-3.4011.117.2023.1.MS, jeśli usługi bezpłatnego ładowania samochodu są dostępne dla wszystkich klientów, nie muszą oni płacić podatku.

Dyrektor KIS wskazał, że przy przyjęciu, że "klienci Spółki nie realizują na rzecz żadnego świadczenia wzajemnego w zamian za korzystanie z Usługi Bezpłatnego ładowania, przy jednoczesnej realizacji na ich rzecz świadczenia przez Spółkę, należy uznać, że Usługa Bezpłatnego ładowania skutkuje powstaniem po stronie jej odbiorców (klientów Spółki) przychodu z tytułu nieodpłatnego świadczenia. Z uwagi na brak ekwiwalentnego świadczenia ze strony klientów, Usługa Nieodpłatnego ładowania ma charakter nieodpłatny".

Jak podkreśla Błażej Materna, "nie jest spełniony także inny wskazany przez TK warunek przesądający o uzyskaniu przechodu. Chodzi tu o przesłankę zakładającą, że świadczenie zostało spełnione w interesie korzystającego. Z interpretacji wynika bowiem jasno, że bezpłatna usługa leży głównie w interesie przedsiębiorcy, który uzyskuje przychód z wyświetlania reklam w trakcie procesu ładowania".

Za:

1) Pismo z dnia 14.03.2023 r., wydane przez: Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, 0113-KDIPT2-3.4011.117.2023.1.MS, Rozliczenie PIT w związku z ładowaniem pojazdów elektrycznych, <http://sip.mf.gov.pl>, dostęp: 20.05.2023 r.

2) K. Koślicki, Bezpłatne ładowanie samochodu elektrycznego bez podatku, dostęp: 20.05.2023 r., <https://www.prawo.pl/podatki/bezplatne-ladowanie-samocho-du-elektrycznego-a-pit,520845.html>

MONITOR ZMIAN

W dniu 9 maja 2023 r. opublikowano ustawę o zmianie ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz.U. Poz. 877). Ma ona na celu ograniczyć stosowanie plastiku w opakowaniach oraz używania produktów jednorazowych. Dodatkowe opłaty będą naliczane nie tylko za wieczko czy pokrywkę, ale również do nawilżanych chusteczek. Wyjątek będą stanowić na przykład opakowania, w których znajduje się żywność wymagająca podgrzania. Nowy obowiązek wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2024 r. i będzie miał wpływ na ceny produktów, a także usług w ramach tzw. dystrybucji cateringów dietetycznych.

Za: Ustawa z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 877).